

Αγορά Εργασίας

2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σύνοψη	3
1. Προσφορά εργασίας	4-5
• Απασχόληση	
• Ώρες εργασίας	
• Ευέλικτες μορφές απασχόλησης	
• Απασχόληση κατά εθνικότητα	
2. Ζήτηση εργασίας	6-7
• Ποσοστό κενών θέσεων-ποσοστό ανεργίας	
• Εγγεγραμμένη ανεργία	
• Μακροπρόθεσμη ανεργία ως ποσοστό εργατικού δυναμικού	
3. Ενεργά Σχέδια Απασχόλησης	8-10

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

1.1 Ετήσιο ποσοστό Απασχόλησης εποχικά διορθωμένο, 2012-2016

1.2 Ετήσιος ρυθμός μεταβολής εποχικά διορθωμένες ώρες εργασίας, 2012-2016

1.3 Ετήσιος ρυθμός μεταβολής αριθμού εργαζομένων κατά εθνικότητα 2014-2016

2.1 Ετήσιο ποσοστό κενών θέσεων εργασίας-ανεργίας, 2012-2016

2.2 Ετήσιο ποσοστό μακροπρόθεσμης ανεργίας στο εργατικό δυναμικό, 2012-2016

ΣΥΝΟΨΗ

Κατά το 2016, η αγορά εργασίας ανέκαμψε μερικώς και οι ενδείξεις για το μέλλον προδιαγράφονται θετικές.

Η απασχόληση σε άτομα και ώρες εργασίας αυξήθηκαν συγκριτικά με το 2015 κατά μέσο όρο κατά 0.7% και 0.9% αντίστοιχα σε εποχικά διορθωμένους όρους.

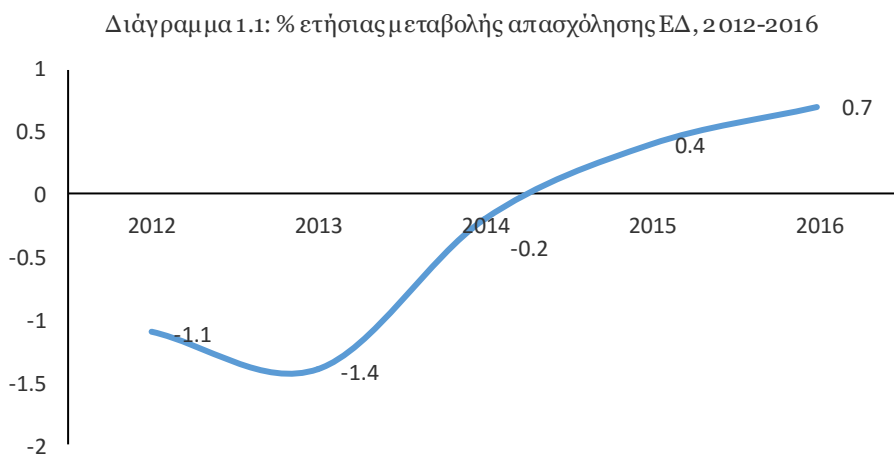
Η απασχόληση στο δημόσιο τομέα μεταξύ του 2016 και του 2015 παρέμεινε σταθερή σε άτομα αλλά σημείωσε μείωση ως ποσοστό της απασχόλησης λόγω αύξησης της απασχόλησης. Το 2016 μειώθηκε στο 12.7% από 13.1% το 2015. Μείωση κατά 2.3% κατά μέσο όρο σημείωσε και η υποαπασχόληση μεταξύ του 2016 και του 2015 ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού.

Παράλληλα, το ποσοστό ανεργίας ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού σημείωσε μείωση από 15% το 2015 σε 13% το 2016. Μείωση κατέγραψε και η ανεργία των νέων που από 32.1% το 2015 περιορίστηκε στο 29.1% το 2016. Περαιτέρω, το ποσοστό των μακροπρόθεσμα άνεργων στο εργατικό δυναμικό σημείωσε πτώση από 6.8% το 2015 σε 5.7 % το 2016 ή κατά 4.400 πρόσωπα.

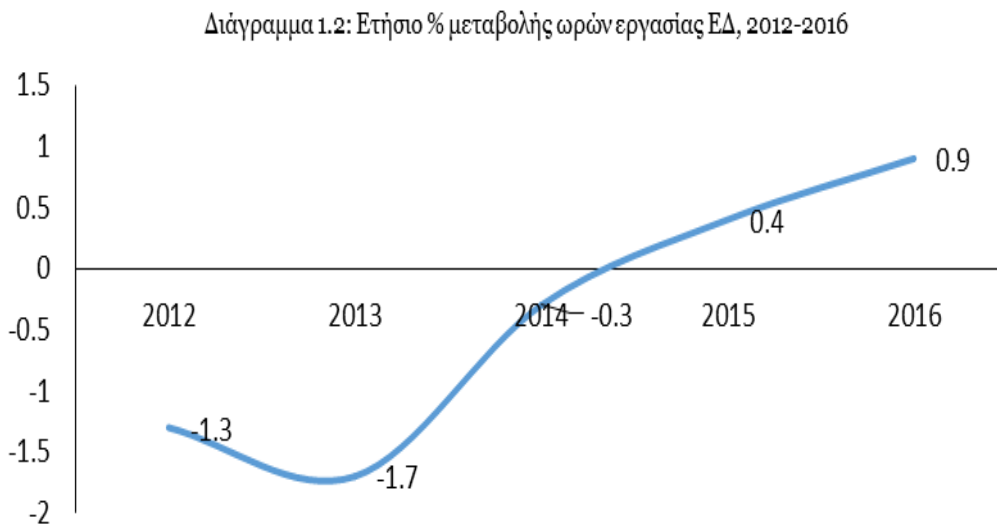
Οι ενδείξεις είναι ότι η θετική πορεία της αγορά εργασίας θα συνεχιστεί λόγω των προβλεπόμενων αυξήσεων στο ρυθμό οικονομικής ανάπτυξης για την επόμενη τριετία, η οποία προβλέπεται να οδηγήσει σε αύξηση στην απασχόληση και στις θέσεις εργασίας και στη σταδιακή μείωση της ανεργίας.

1. ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Οι θετικές ενδείξεις στην προσφορά εργασίας στηρίζονται στο ότι η εποχικά διορθωμένη απασχόληση σε άτομα συνέχισε να αυξάνεται με γοργότερο ρυθμό το 2016 κατά 0.7% ενώ το 2015 ήταν 0.4% (Διάγραμμα 1.1). Την ίδια ώρα η υποαπασχόληση ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού το 2016 κατά μέσο όρο σημείωσε μείωση κατά 2.3 ποσοστιαίες μονάδες ενώ οριακή μείωση κατά 0.8% σημείωσε και το αδρανές εργατικό δυναμικό συγκριτικά με το 2015.

Παράλληλα, κατά μέσο όρο το 2016 το εργατικό δυναμικό αυξήθηκε κατά 1% ενώ το 2015 είχε μειωθεί κατά 1.3% και οι εποχικά διορθωμένες ώρες απασχόλησης αυξήθηκαν κατά μέσο όρο το 2016 κατά 0.9% σε σύγκριση με αύξηση 0.4% το 2015 (Διάγραμμα 1.2).

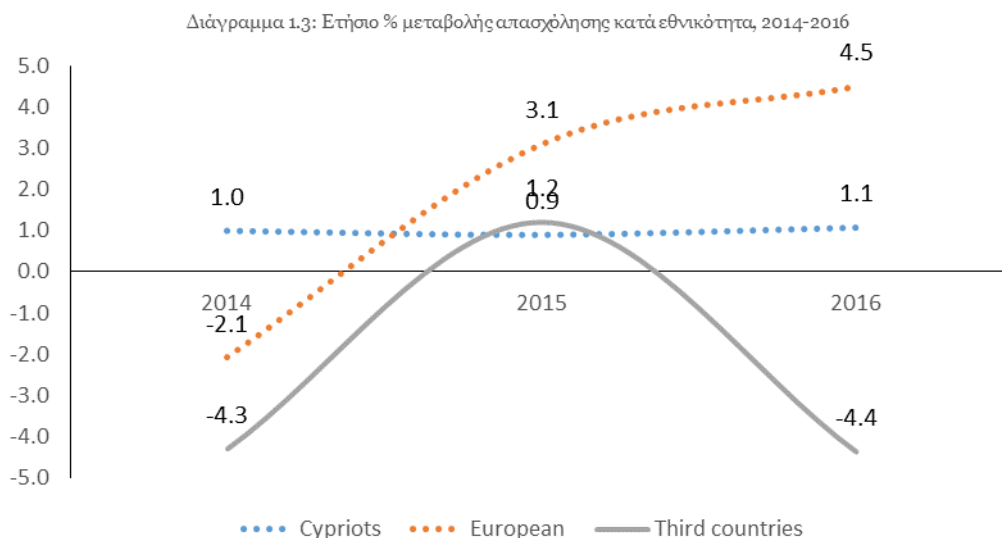

Η απασχόληση στο δημόσιο¹ τομέα με βάση στοιχεία του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού κατά μέσο όρο παρέμεινε σταθερή μεταξύ 2015 και 2016 και αποτελούσε το 12.7% της ΕΔ απασχόλησης από 13.1% που ήταν το 2015. Η μείωση οφείλεται καθαρά στην αύξηση της απασχόλησης το 2016 συγκριτικά με το 2015, αφού ο απόλυτος αριθμός των εργαζομένων στο δημόσιο παρέμεινε σταθερός.

Οι Κύπριοι που απασχολούνταν το 2016 αυξήθηκαν κατά μέσο όρο κατά 1.2% συγκριτικά με το 2015 ενώ οι κοινοτικοί αυξήθηκαν για την ίδια περίοδο από 3.1% το 2015 σε 3.6% το 2016. Μείωση στην απασχόληση είχαν οι εργαζόμενοι από τρίτες χώρες (Διάγραμμα 1.3). Όπως φαίνεται από το πιο κάτω διάγραμμα οι κοινοτικοί και οι από τρίτες χώρες εργαζόμενοι έχουν τη μεγαλύτερη κινητικότητα συγκριτικά με τους Κυπρίους όπου η διακύμανσή τους παρέμεινε περίπου σταθερή στα έτη 2014-2016.

Η κατανομή των εργαζομένων² με βάση την εθνικότητά τους κατά μέσο όρο το 2016 ήταν 80% Κύπριοι, 12.2% κοινοτικοί και 7.8% από τρίτες χώρες.

Οι τομείς οικονομικής δραστηριότητας που απασχολούνταν κυρίως οι Κύπριοι ήταν το Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο, οι Δραστηριότητες Υπηρεσιών Παροχής Καταλύματος και Υπηρεσιών Εστίασης, οι κατασκευές, η μεταποίηση, η εκπαίδευση, και οι Επαγγελματικές, Επιστημονικές και Τεχνικές Δραστηριότητες. Οι υπήκοοι της ΕΕ απασχολούνταν περισσότερο στις Δραστηριότητες Υπηρεσιών Παροχής Καταλύματος και Υπηρεσιών Εστίασης, στο Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο και στις Κατασκευές ενώ οι εργαζόμενοι από Τρίτες χώρες απασχολούνταν κυρίως στις Δραστηριότητες Νοικοκυριών, στις Κατασκευές και στην Γεωργία.

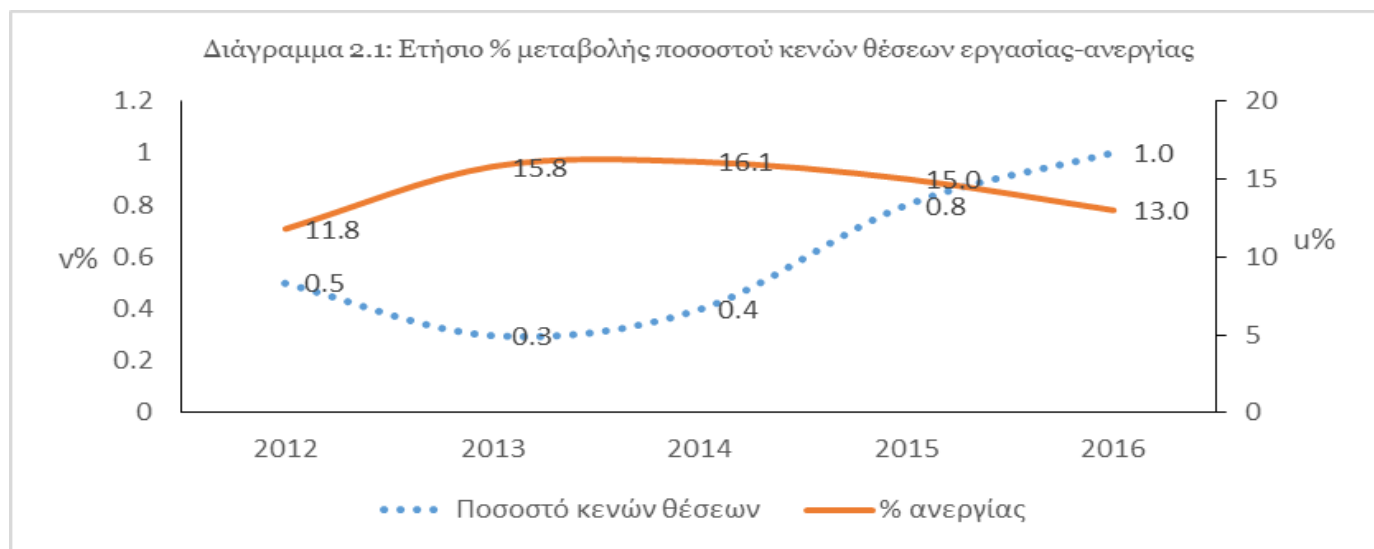

¹ Πηγή: ΤΔΔΠ

² Πηγή: Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων

2. ΖΗΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Από πλευράς της ζήτησης εργασίας παρατηρήθηκε το 2016 μια αύξηση στο ποσοστό των κενών θέσεων με μέσο όρο κατά 1% ενώ το ποσοστό ανεργίας σημείωσε αξιόλογη μείωση από 15% το 2015 σε 13% το 2016. Σε συνδυασμό με τη μείωση της ανεργίας το 2016 σε σχέση με το 2015, οι πιο πάνω τάσεις συνεπάγονται τη μετατόπιση της καμπύλης Beveridge³ προς τα πάνω και δεξιά προκαλώντας την αγορά εργασίας να ισορροπήσει σε ένα νέο σημείο (Διάγραμμα 2.1).

Η εγγεγραμμένη ανεργία το 2016 παρουσίασε κατά μέσο όρο μείωση σε σχέση με το 2015 κατά περίπου 1.4% του εργατικού δυναμικού. Σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρούνται στα επαρχιακά γραφεία εργασίας, ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων το 2016 ήταν στα 42.537 πρόσωπα ενώ το 2015 ανερχόταν ήταν στα 43.159.

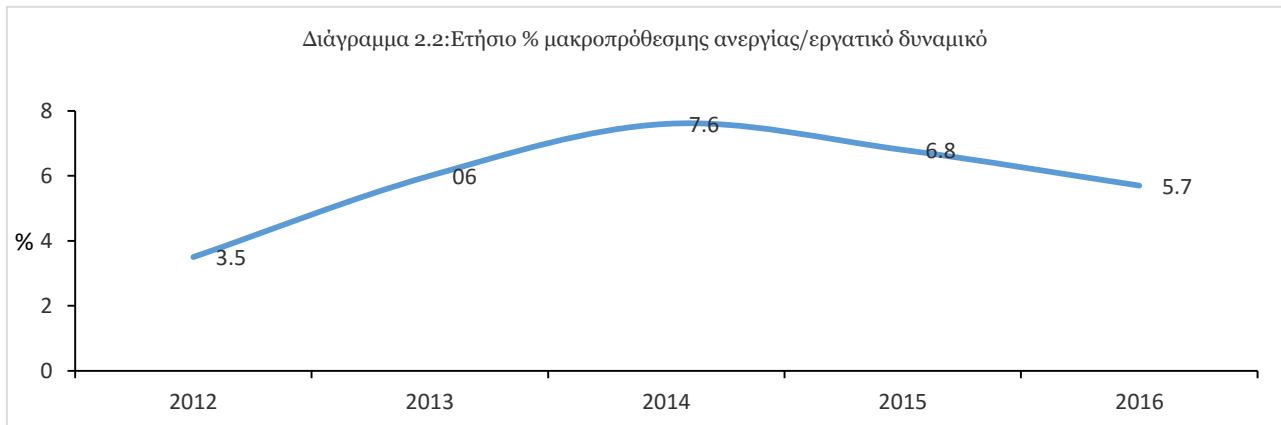
Η συνεχής και σταθερή μείωση της εγγεγραμμένης ανεργίας συγκριτικά με τα αποτελέσματα του προηγούμενου έτους αναμένεται μεταξύ άλλων να οδηγήσει σε περαιτέρω μείωση των πληρωμών σε επίδομα ανεργίας υποβοηθώντας στη μείωση των δημοσίων δαπανών της γενικής κυβέρνησης και περιορίζοντας τις πιέσεις στη ρευστότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Με βάση τα αποτελέσματα της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας για το 2016 το ποσοστό ανεργίας το 2016 ήταν στο 13% του εργατικού δυναμικού ή 54.935 πρόσωπα σε σύγκριση με 15% το 2015 ή 62.759 άτομα.

³ Η καμπύλη Beveridge ή καμπύλη UV αποτελεί μια γραφική αναπαράσταση της σχέσης ανάμεσα στα ποσοστά της ανεργίας και του ποσοστού των κενών θέσεων εργασίας (ο αριθμός των κενών θέσεων εργασίας ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού).

Η ανεργία για τις ηλικίες 15-24 κατά μέσο όρο το 2016 μειώθηκε σε σχέση με το 2015 από το 32.5% σε 29.1%.

Παράλληλα, η μακροπρόθεσμη ανεργία (12 μήνες και άνω) ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού το 2016 ήταν κατά μέσο όρο στο 5.7% του εργατικού δυναμικού από 6.8% το 2015 (Διάγραμμα 2.2).

3. ΕΝΕΡΓΑ ΣΧΕΔΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Τα Ενεργά Σχέδια Απασχόλησης αποτελούν ένα βασικό εργαλείο που χρησιμοποιείται για τη συγκράτηση και τη μείωση των ανέργων και συναφώς του ποσοστού ανεργίας. Ο σκοπός των σχεδίων είναι η επανένταξη των ανέργων στην αγορά εργασίας, έτσι ώστε να μη χάσουν την επαφή τους με την αγορά εργασίας μέσω της διατήρησης και βελτίωσης των δεξιοτήτων τους. Με τον τρόπο αυτό θα μπορέσουν σε μεταγενέστερο στάδιο και όταν η οικονομία ανακάμψει να επαναπροσληφθούν. Σημειώνεται ότι ο ρόλος των εν λόγω σχεδίων θεωρείται καταλυτικός σε περιόδους υψηλής ανεργίας αλλά και σε περιόδους χαμηλής ανεργίας, αφού μέσω των ενεργών σχεδίων οι συμμετέχοντες μπορούν να καταρτιστούν περαιτέρω.

Τα σχέδια ενεργής απασχόλησης είναι στοχευμένα ανάλογα με τις προτεραιότητες που θέτει η κυβέρνηση και τις εκάστοτε ανάγκες της οικονομίας ενώ πολλά από αυτά χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους ή/και συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο της ΕΕ.

Στον Πίνακα⁴ που παρατίθεται φαίνονται τα υφιστάμενα ενεργά σχέδια απασχόλησης για τα οποία συνολικά οι πραγματικές δαπάνες το 2016 ανήλθαν στα €12.471.028 και το προ υπολογιζόμενο ποσό για το 2017 ανέρχεται στα €8.696.080 και καλύπτει 7.812 συμμετοχές που αναλογούν σε περίπου 2% της ΕΔ απασχόλησης του 2016.

---

⁴ Πηγή: Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού

ΕΝΕΡΓΑ ΣΧΕΔΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Σχέδιο	Περιγραφή	Διάρκεια	Προϋπολογισμός 2016	Παρατηρήσεις
Προγράμματα κατάρτισης ανέργων	Στόχος είναι η παροχή ευκαιριών κατάρτισης στους ανέργους για απόκτηση, εμπλουτισμό ή/και αναβάθμιση των γνώσεων και δεξιοτήτων τους, σύμφωνα με τις ανάγκες που παρατηρούνται στην αγορά εργασίας, για διεύρυνση των προοπτικών για επανένταξη και την καλύτερη δυνατή ενσωμάτωσή τους στην απασχόληση, καθώς και για ικανοποίηση των προσδοκιών τους για μια νέα επαγγελματική σταδιοδρομία.	2015-2021	€1.000.000	Ακολουθείται η διαδικασία προκήρυξης διαγωνισμού και ανάθεσης σύμβασης για την υλοποίηση των προγραμμάτων κατάρτισης. Βρίσκεται σε εξέλιξη η υλοποίηση 6 προγραμμάτων κατάρτισης για ειδικότητες των ξενοδοχείων και εστιατορείων.
			400 συμμετοχές	
Σχέδιο στελέχωσης επιχειρήσεων με απόφοιτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	Στόχος είναι η βελτίωση της οργάνωσης και διεύθυνσης των επιχειρήσεων και οργανισμών μέσα από τη στελέχωση και κατάρτιση νέων αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και παράλληλα η ομαλή ένταξη των νέων αποφοίτων σε κατάλληλες θέσεις εργασίας.	2015-2021	€4.000.000	Γίνεται πάνω σε συνεχή βάση.
			720 συμμετοχές	
Σχέδιο κατάρτισης μακροχρόνια ανέργων σε επιχειρήσεις/οργανισμούς	Στόχος είναι η παροχή ευκαιριών σε μακροχρόνια ανέργους να ενταχθούν/επανενταχθούν στην απασχόληση με παράλληλη απόκτηση των απαιτούμενων γνώσεων και δεξιοτήτων σε σχέση με τις ανάγκες συγκεκριμένης θέσης εργασίας.	2016-2021	€1.500.000	Η ΑνΑΔ δέχεται αιτήσεις για συμμετοχή στο Σχέδιο από 1/7/2016 μέχρι 31/12/2016.
			540 συμμετοχές	

<p>Συμμετοχή μακροχρόνια ανέργων σε συνήθη πολυεπιχειρησιακά προγράμματα κατάρτισης</p>	<p>Στόχος είναι η παροχή ευκαιριών κατάρτισης σε μακροχρόνια ανέργους μέσω της συμμετοχής τους σε προγράμματα κατάρτισης που εφαρμόζονται από Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) στο πλαίσιο του Σχεδίου «Πολυεπιχειρησιακά Προγράμματα Κατάρτισης - Συνήθη».</p>	<p>2015-2021</p>	<p>€ 600.000</p>	<p>Γίνεται πάνω σε συνεχή βάση. Από 1/1/2016 δικαίωμα συμμετοχής έχουν οι μακροχρόνια άνεργοι με παραπεμπτικό από τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης και όχι μόνο οι δικαιούχοι Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος.</p>
			<p>4.000 συμμετοχές</p>	
<p>Τοποθέτηση ανέργων νέων πτυχιούχων για απόκτηση εργασιακής πείρας σε επιχειρήσεις/οργανισμούς – Συγχρηματοδοτούμενο έργο ΑνΑΔ/ΕΚΤ προγραμματικής περιόδου 2014-2020</p>	<p>Στόχος είναι η παροχή ευκαιριών απόκτησης εργασιακής πείρας σε ανέργους νέους πτυχιούχους, με σκοπό τη βελτίωση της απασχολησιμότητας τους με την παράλληλη παροχή δυνατότητας σε επιχειρήσεις/ οργανισμούς να αξιοποιήσουν προσοντούχο προσωπικό. Το Σχέδιο απευθύνεται σε εγγεγραμμένους ανέργους πτυχιούχους κάτω των 35 ετών.</p>	<p>2014-2020</p>	<p>€6.370.990</p>	<p>Η τελευταία πρόσκληση προς τις επιχειρήσεις και ανέργους έγινε το 2015. Μέσα στο 2016 συνεχίστηκε η υλοποίηση των προγραμμάτων τοποθέτησης.</p>
<p>Τοποθέτηση ανέργων νέων αποφοίτων Γυμνασίων, Λυκείων, Τεχνικών Σχολών και Μεταλυκειακής εκπαίδευσης μέχρι διετούς διάρκειας για απόκτηση πείρας σε επιχειρήσεις/οργανισμούς – Συγχρηματοδοτούμενο έργο ΑνΑΔ/ΕΚΤ προγραμματικής περιόδου 2014-2020</p>	<p>Στόχος είναι η παροχή ευκαιριών πρακτικής κατάρτισης και απόκτησης εργασιακής πείρας σε ανέργους νέους αποφοίτους γυμνασίων, λυκείων, τεχνικών σχολών, Συστήματος Μαθητείας και μεταλυκειακής εκπαίδευσης μέχρι και διετούς φοίτησης, με σκοπό τη βελτίωση της απασχολησιμότητας τους με την παράλληλη παροχή δυνατότητας σε επιχειρήσεις/ οργανισμούς να αξιοποιήσουν κατάλληλο δυναμικό. Το Σχέδιο απευθύνεται σε εγγεγραμμένους ανέργους αποφοίτους κάτω των 25 ετών.</p>	<p>2014-2020</p>	<p>€3.237.070</p>	<p>Η τελευταία πρόσκληση προς τις επιχειρήσεις και ανέργους έγινε το 2015. Μέσα στο 2016 συνεχίστηκε η υλοποίηση των προγραμμάτων τοποθέτησης.</p>